

O'ZBEKISTON
RESPUBLIKASI

Ona yurti - oltin beshiging

TONG Yulduzi

№10 (66395)
2003 yil
10 mart
dushanba
Sotuvda
erkin narxda

O'zbekiston bolalari va o'smirlarining gazetasi
Gazeta 1929 yil 1 avgustdan chiqib boshlagan.

UMRI UZOOQ YO'LI YORUG'LAR

Ustoz va shogird

qizlari Dildora opa To'laganova
Yodgora opaga shogird bo'lib kelgan.

Opajonimizning sochlariga qirov
tushgan bo'lsa-da, hamon ajoyib
insoniy fazilatlar bilan bizlarga
o'rnatdilar. Davlatimiz ham opaning
ko'p yillik mehnatini qadrlab, Xalq
Ta'limi a'lochisi, Oliy toifali

o'qituvchi, Xalq ta'limi fidoiysi unvonlarini
bergan. Ustoz tajriba almashish maqsadida

Umrining ko'p qismini maktabimizda
o'tkazgan, o'z o'quvchilarining
nabiralariga ham saboq berib
kelayotgan ustozlar talaygina.

Marziya opa Qodirova - 82
yoshda. Hamon shu maktabda
ishlayapti. Xolida G'afurova,
Ma'mura Alimuhammedova,
Yodgora Muhammadxo'jayeva
kabi ustozlar ham qariyb 40 yildan
buyon shu maktabda ishlab
kelayaptilar.

Biz bugun Yodgora opa
Ziyomammedova haqida sizga
hikoya qilib bermoqchimiz.
Yodgora opamiz 23 yoshida shu
dargohga ishga kelgan ekanlar. Ilk

ustoz Sharifa opa Rixsiyeva 35 yil shu
maktabda ilmiy mudir vazifasida ishlagan.

Hayot charxpalagi aylanib, opaning

O'quvchilar davrasida

Sankt-Peterburg, Yerevan, Kiyev,
Kranshtat va Finlyandiyada ham
bo'lganlar. Shogirdlaridan elgama shhurlari

Ustozimiz Xelsinkida

Ustozga ta'zim

ham besanoq.
Maktabimizda juda ko'p
tanlovlar bo'lib o'tadi.
Shuningdek, Amerika,
Bolgariya, Germaniya,
Fransiya kabi davlatlardan
mehmonlar ham kelib
turadi.

Yodgora opamiz bizni -
kelajagim, borlig'im,
baxtim, deydilar. Bizning
baxtimizga Siz ham omon
bo'ling, ustoz!

Hilola

YO'LCHIYEVA,

Nilufar PO'LATOVA, Yunusobod tumanidagi
9-maktabning 9- «A» sinf o'quvchilari.

Taklif

AJDODLAR YODI

O'zbekiston ... - deganda bizning ko'z oldimizda o'z tarixiy
madaniyati va ma'naviyatiga ega bo'lgan buyuk davlat gavdalanadi.
Bu davlatning buyukligi zukko farzandlarida-da. Amur Temur, Ibn
Sino, Mirzo Ulug'bek, Alisher Navoiy, Bobur kabi o'g'lonlarida
ekanligi hammaga ayon.

Bizga o'z tariximizni qaytib bergan bebaho istiqlool to'g'risida
qancha gapirsak oz. Mustabid tizim paytida yashab ijod qilgan
Usmon Nosir, Oybek, Mirtemir, Abdulla Qahhor, G'afur G'ulom,
Maqsud Shayxzodalar to'g'risida bugungi kunda negadir faqat
kitob sahifalaridagina o'qiyapmiz, ularga bag'ishlangan tadbirlar,
kechalar tez-tez tashkil qilinmayapti. Ular o'z zamonasida o'zbek
xalqining g'ururini, e'tiqodini, qahramonona mehnatini bizgacha
yetkazib bergan insonlar edi. Ularning yozgan har bir asarlarida
yurtdoshlarimizning yurak dardlari, orzulari, istaklari mujassam edi.
Biz yoshlar vatanimizning kelajagini anglash uchun ham bu buyuk
zotlar olamiga tez-tez qaytib turishimiz kerak.

AxroraHMEDOV,
o'quvchi.

Xushxabar

"ZIRAPCHA"NING ZAHRIDAN...

Gazetaning 2002 yil dekabr oyidagi sonlaridan birida «Zirapcha»
rukni ostida «Zumdagi bolalar qaysi maktabda o'qishyapti?» sarlavhali
tanqidiy maqolachopetilgan edi. Maqolasabab bo'ldi-yuqishlog'imizda
yangi maktab binosining qurilishi boshlab yuborildi. Qurilishga
Qashqadaryo viloyati hamda Chiroqchi tumani hokimligi homiylik
qilmoqdalar. Ular, zumlik bolalar yangi o'quv yilini yangi maktabda
boshlaydilar, deya va'da berishyapti. Yaqinda qishloqqa borib, bilim
maskani qurilishining jadallik bilan davom ettirilayotganini ko'rib,
juda quvondim. Qishloqdagi tengdoshlarim ushbu maqolani yozganim
uchun mendan behad minnatdor bo'lishib, «Yangi maktabda o'qish
nasib etgani uchun «Tong yulduzi»ga rahmat» deyishyapti.

Zokir BOLLIYEV,

A.Navoiy nomidagi Respublika Nafis san'at litseyining

o'quvchisi.

Prezident asarlarini
o'rganamiz

MILLIY ISTIQLOL G'OYASI:

ASOSIY TUSHUNCHA
VA TAMOIYILLAR

(Davomi.

Boshi o'tgan sonlarda).

Mehnat jamoalari turli millat va
dinga mansub odamlarni do'stlik
va hamjihatlik, o'zaro
manfaatdorlik asosida hamkorlik
qilish, milliy va umuminsoniy
qadriyatlarni uyg'unlashtirishga
o'rgatadi. Bu esa o'z navbatida
sog'lom ma'naviy muhitni
vujudga keltirishda muhim omil
vazifasini bajaradi.

Siyosiy partiyalar o'z faoliyati
bilan fikrlar rang-barangligi va
qarashlar xilma-xilligiga
asoslangan demokratik jamiyat
barpo etish g'oyasining amalga
oshirishiga xizmat qiladi.

O'zbekistondagi har bir partiya
o'z dasturiy qarash va
maqsadlarini ro'yogga chiqarish
uchun barcha huquqiy asos va
qonuniy kafolatlariga ega.

Har bir partiyaning o'z dasturiy
g'oyalarini hayotga tatbiq etish
jarayonida milliy istiqlool
mufkurasining asosiy
tamoyillariga amal qilishi siyosiy
hayotning bosh mezonidir.
Chunki xalq manfaatlarini, istiqlool
g'oyalari, qaysi siyosiy va
mufkuraviy kuchga
mansubligidan qat'i nazar, barcha
yurtdoshlarimiz uchun
muqaddasdir.

Mamlakatimiz ijtimoiy hayotida
faoliyat ko'rsatayotgan nodavlat
tashkilotlar mufkuraviy
jarayonlarda ham faol ishtirok
etishi lozim.

Respublika Ma'naviyat va
ma'rifat kengashi bu boradagi
amaliy ishlarni muvofiqlashtirib
borishi, Inson huquqlari milliy
markazi, Ma'rifatparvarlar
jamiyati, Oila markazi, Faylasuflar
milliy jamiyati, Ijtimoiy fikr markazi
kabi tashkilotlar o'z faoliyatini
milliy istiqlool mufkurasini bilan
uyg'un holda tashkil etishi
maqsadga muvofiqdir.

Shuningdek, milliy g'oya va
milliy istiqlool mufkurasini joriy
etishga moddiy, tashkiliy va
ma'rifiy jihatdan ko'mak
beradigan «Sog'lom avlod»,
«Kamolot», «Umid», «Ulug'bek»,
«Oltin meros», «Amir Temur»,
«Imom Buxoriy», «Ustoz»,
«Mahalla» jamg'armalari va
boshqa jamoat tashkilotlari
imkoniyatlaridan foydalanishga
jiddiy e'tibor qaratish zarur.

Ommaviy axborot vositalari
jamoatchilik fikrini shakllantirish,
milliy istiqlool mufkurasini xalqimiz
avvalo, yosh avlod ongiga
singdirishda alohida o'rin tutadi.
Ular ma'naviy-ma'rifiy islohotlar
jarayoni, bu boradagi
muammolarni, jamiyat hayotining
turli qirralarini tezkorlik bilan aks
ettiradigan eng samarali vositadir.
(Davomi bor).

G'afur G'ulom tavalludining 100 yilligiga

Poytaxtimizning «Bo'ston» va «Huvaydo» mahallalarida joylashgan maktabimiz sevimli shoirimiz G'afur G'ulom nomi bilan ataladi. 1410 nafar o'quvchi tahsil oladigan bilim dargohimiz shu kunlarda qo'shaloq bayram arafasida. Biri shoir bobomiz, akademik G'afur G'ulom tavalludining 100 yillik

yubileyi bo'lsa, ikkinchisi maktabimizning tashkil topganiga 40 yil to'lishidir. Ayni kunlarda maktabimizda bayramona kayfiyat hukmron. Shoirni xotirlab ko'plab kecha va tadbirlar, mushoiralar uyushtiryapmiz. An'anaga ko'ra kechamizga taniqli adabiyotshunos olimlarni, G'afur G'ulomning qizi Olmosxon opamizni taklif qilamiz. Shoirning uy-muzeyini ziyorat qilib, Olmosxon opamizning otalari haqidagi xotiralarini tinglaymiz. Eng quvonchlisi, Toshkent Davlat Arxitektura Qurilish Oliygo'hi rektorining bevosita yordami bilan maktabimizda G'afur G'ulom muzeyini tashkil qilyapmiz. Bu xayrli ishga «Bo'ston» va «Huvaydo» mahallalari oqsoqollari ham o'z munosib hissalarini qo'shishyapti. Milliy adabiyotimiz ravnaqiga, madaniyatimiz rivojiga beqiyos hissa qo'shgan, butun umrini Vatan, xalq, millat taraqqiyotiga baxshida etgan shoirimiz G'afur G'ulomning davlatimiz rahbari Farmoniga ko'ra «Buyuk

xizmatlari uchun» ordeni bilan mukofotlanishi barchamizni juda quvontirdi. Bu mukofot shoir nomi bilan ataluvchi maktabimiz o'qituvchi va o'quvchilari zimmasidagi mas'uliyatni yanada oshiradi. Chunki har birimiz bobomizga munosib bo'lish uchun astoydil mehnat

bilimli insonlarning ko'pligi, ularning turli jabhalarda, Vatanimiz ravnaqi yo'lida samarali mehnat qilib kelishayotgani ham bejiz emas.

Bizda maktab, mahalla, oila va bog'cha hamkorlik tizimini yo'lga qo'yilgan. Shuningdek, oliygohlar bilan yo'lga qo'yilgan hamkorligimiz ham o'z samarasini

QO'SHALOQ BAYRAM BO'LADI

qilishimiz, ko'proq o'qib-o'rganishimiz lozim bo'ladi. Shu 40 yil mobaynida maktabimizni bitirib chiqqan ilmi,

beriyapti. Toshkent Davlat Arxitektura Qurilish Oliygo'hi rektori, professor Baxtiyor aka Asqarov shoir yubileyi munosabati bilan maktabimizga ikkita kompyuter, maktabimiz kutubxonasiga ko'plab metodik qo'llanmalar, badiiy kitoblar sovg'a qildi. Muzeyimizni tashkil qilishimizda moddiy yordam ko'rsatyapti.

-Fursatdan foydalanib, ularga, shuningdek, oliygoh xodimlari va talabalariga o'z minnatdorchiligimizni bildirmoqchimiz,- deydi maktabimiz direktori Kozim aka AG'ZAMOV.

Qo'shaloq bayramimizga siz ham keling, zo'r bo'ladi!

Mahmudjon AZIMOV,
Sobir Rahimov tumanidagi
169 - maktabning
6 - sinf o'quvchisi.

Bizning 9- «B» sinf maktabdagi namunali sinflardan hisoblanadi. Albatta bu nomi olish qiyin. Sinfimizda iqtidorli o'quvchilar ko'p. Xo'jayev Bibimariyanning she'rlari va maqolalari Respublika gazetalarida chop etiladi. Yulduz Uzoqberganova esa fan olimpiadasida fransuz tilidan yuqori natijaga erishdi. Shuningdek, Ilvira Olloberganovalar tumanimizda «Progress» til o'rganish dargohida til o'rganib qaytmoqdalar. Muhabbatxon Mamatniyozova xushovoz sohibasi, har gal maktabimizda o'tkaziladigan tadbirlarda qatnashib,

SINFDOSHLARIM BILAN FAXRLANAMAN

o'z mahoratini namoyish etadi. Sinfimiz qizlari «Chevar qo'llar» to'garagiga qatnashadilar. O'g'il bolalari esa sportning har xil turlariga qiziqishadi. Sinfdozlarimning har biridan ustozimizning umidlari katta. O'ylaymanki, bunday ishonchni oqlashga, ota-onalar orzu qilgan komil inson bo'lib yetishishga harakat qilamiz.

Nargiza QAYIPBERGANOVA,
Qoraqalpog'iston Respublikasi, Xo'jayli tumanidagi 57-maktab
o'quvchisi.

QO'SHRABOTNING "ALPOMISH"LARI

Yaqinda Qo'shrabot tumanidagi Hamid Olimjon nomli 55-maktabda bo'lib o'tgan 5 bosqichdan iborat bo'lgan musobaqalar qishloq ahlining barchasida katta taassurot qoldirdi, desam adashmayman. Bu sport bellashuviga Qoratosh mahalla qo'mitasining raisi Komiljon Qo'shnazarov, tuman «Kamolot» ijtimoiy harakatining raisi Matnazar G'oirov va 55-maktabning o'qituvchilar jamoasi homiylik qilishdi. 100 nafardan ortiq o'quvchilar qatnashgan bu musobaqa qizg'in tus oldi. 16 kg. toshni hammadan ham ko'p ko'targan 55-maktabning 11-sinf o'quvchisi Fozil Muxtorovga hamma bir ovozdan ofarinlar aytdi. 1000 metr ga yugurishda raqiblarini orqada qoldirgan Jahongir Huvaydoyev shoxsupaning eng baland cho'qqisiga chiqib, «Kamolot» ijtimoiy harakatining bosh sovriniga ega bo'ldi. Futbol musobaqasida esa 52-o'rta maktab o'quvchilarining qo'llari baland keldi. Voleybol musobaqasi ham keskin munozaralarga boy bo'ldi. Bu tortishuvda 55-maktabning qizlari homiylarning bosh sovrinini qo'lga kiritishdi.

Tadbir so'nggida shu narsaga amin bo'ldikki, Qoratoshda ham bo'lg'usi Alpomishu Barchinoylar bor ekan. Sport-tinchlik elchisi. Bizning Qo'shrabotdan ham kelgusida sport chempionlari chiqsa, ajabmas.

Shoira NAVRO'ZOVA,
Samarqand viloyati, Qo'shrabot tumanidagi
55-maktab o'quvchisi.

XATOSINI TUSHUNGAN QIZCHA

Qadim-qadim zamonda juda uzoq tomonda katta qishloqda, kichkina uyda bir qizaloq yasharekan. Qizaloqning g'alati odati bo'lib, kim nima qilayotganini ko'rsa, o'zi ham shuni takrorlashni xush ko'rarkan. Uning bu harakatidan ota-onasi xavotirga tushibdi. Axir bundan unga biron xavf yetishi mumkin ekan-da. Qizchaga oyisi, buvisi, hamma-hamma bu qilg'i yaxshi emasligini ko'p aytishibdi, lekin qizcha o'z bilganidan qolmabdi. Bir kuni hovliga chiqsa, donlab yurgan dakang xo'rozlari boshini ko'tarib qattiq qichqiribdi, qizcha ham darhol shu holatni takrorlab qichqirmoqchi bo'libdi. Qo'-qo'-qo'-qo'-qo', qizini bo'g'ilib yo'talishidan oyisi yugurib chiqibdi. Tomog'i xirillab qolsa ham odatini kanda qilmas ekan. Keyingi kuni u maktabdan qaytayotsa, bir uyda deraza pardasini ko'tarib tikuvchilik

qilayotgan go'zal qizni ko'rib qolibdi. Unga havasi kelib, darhol uyiga yo'l olibdi va u ham tikuvchilik qilmoqchi bo'libdi. Kelsa, uyda hech kim yo'q ekan, darhol bir parcha mato olib ip-ignani unga o'tkazibdi, lekin nima tikayotganligini o'zi anglamaskan. Shoshma-shosharlighi tufayli shu payt qo'lga igna qattiq sanchilib ketibdi, axir u tikishni bilmas ekan-da. Chinqirib yig'lab yuboribdi. Lekin uyda uni ovutadigan hech kim yo'q ekan. Shunda bir zum qilgan ishidan pushaymon bo'libdi, axir bilib-bilmay birovlariga taqlid qilaverish yaxshi emasligini, har kim o'z qo'lidan kelganini bajarishi lozimligini tushinib yetibdi. Unda go'zgarishni ko'rib ota-onasi avvaliga hayron bo'lishibdi, so'ngra esa qizlari o'ziga to'g'ri xulosa chiqarib olganidan rosa quvonishibdi.

Shahnoza SIDDIQOVA,
Farg'ona viloyati, Rishton tumanidagi
1-maktabning 11- «A» sinf o'quvchisi.

YETTI PUSHTINGIZNI BILASIZMI?

Yaqinda «Tong yulduzi» gazetasida ajoyib bir ertak o'qib qoldim. Unda yozilishicha, bir-biriga ikki tomchi suvdek o'xshaydigan qizlar bo'lib, ulardan biri shohning, ikkinchisi vazirning qizi bo'ladi. Vazirning qizi boylikka o'ch, shohning qizi esa kamtargina bo'ladi. Bir kuni ular sayrga chiqishadi. Boylik ilinjida yurgan vazirning qizi shohning qizini suvga itarib yuborib, «Men shohning qiziman», deb yolg'on so'zlaydi. Bir dehqon qutqarib qolgan haqiqiy shohning qizi esa: «Yo'q, men malikaman», deydi. Shunda podsho bir shart qo'yadi:

-Mening qizim o'z ajdodlarining nomlarini yaxshi biladi. Qay biringiz yetti pushtingizning nomlarini birma-bir aytib bersangiz, o'sha malika bo'ladi, - deydi.

Haqiqiy malika o'z bobolarini nomma-nom aytib beradi. Vazirning yolg'onchi qizi esa uyalib qoladi...

Qissadan hissa shuki, har bir odam o'zining yetti pushtini bilishi shart ekan. Men ham bobojonimdan ajdodlarimiz kim bo'lganligini, ularning nomlarini so'radim. Hozirda o'z shajaramni juda yaxshi bilaman va bu bilan faxrlanaman.

Dilshod IMOMOV,
Toshkent shahar, Shayxontohur tumanidagi 316-tayanch
maktabining 6- «V» sinf o'quvchisi.

Boychechak yer yordi, chechak bo'y ko'rsatdi. Bolajonlar qo'lida varrak. Olam uyg'onar, qalblarda ajib sog'inchi hissi, quvnoqlik, sho'xlik, shodonlik uyg'onar... Ha, bahorning ko'rki o'zgacha, tarovati o'zgacha... U yuraklarga umid, orzular, yasharish, intilish, zavq olib kirdi. Bahorning yana bir ajib hislati borki, u ezgulikni, yaxshilikni, tabassumni, omonlikni, ilinjni kimdadir ko'rib, uni kimdadir ilinadi. Samimiyati borligi uchun ham o'zganing shodligidan boshqasi zavqlanadi, yayraydi. Qadami qutlug' bahorning nashidasi o'zgacha. U barchaga mehrini, borlig'ini ulashadi. Nimagadir intilib yashayotganligingni bildiradi. Bolalarning kulgularida yoshliging nafasini, xotiraga aylangan go'zal damlaringni olib keladi. Bolajonlarga qo'shib, varrak ortidan qiyqirib chopgning, ularga qo'shib sakrab-sakrab o'ynaging, daraxtlar qo'ynida asragan ko'katlarni onangga ilinib, omonlikka uzgning keladi. Yashaging, yasharing keladi. Aslini olganda shunday qilish ham mumkin ekan, qayerda, qanday qilib-a, deysizmi? Bog'chada, bolangiz bahorni yetaklab kelgan bog'chada.

BAHOR BOG'CHAMDAN BOSHLANADI

Kuni kecha Toshkent shahar, Sobir Rahimov tumanidagi 441 - sonli «Mohitabon» nomli bolalar bog'chasida bahoriy kayfiyat ulashuvchi «Ota-onam va men - sportchilar oilasi» deb nomlangan musobaqa bo'lib o'tdi. Bellashuvda bog'cha mudirasidan tortib, tashabbuskor ota-onalar bolalari bilan birgalikda ishtirok etdilar. To'g'risi, ko'pchilik iliq, bahoriy kunlarda o'tkaziladigan bunday tadbiri sog'inib qolgan ekan. Shartlar ham o'ziga xos, oila uchun mos tarzda tayyorlanibdi. Musobaqada Yugay, Proxorov, Isaxonov, Kinzabulatov, Turabekov, Moiseyevlar oilalari qatnashdilar.

Birinchi shartda bog'cha tarbiyalanuvchilari xalqalar ichidan o'tsa, onalar to'pni olib o'tdilar, otalar esa to'pni baland ko'tarib, xalqalardan sakradilar.

Oilaviy sakrash musobaqasi keyingi bosqichda bo'ldi. Ikkinchi shartni to'pni ota-ona oldiga kim birinchi olib kelib berish, ota-ona esa uni boshlari orasida ma'lum

masofaga olib borish tashkil qildi.

Oxirgi shartda bolalar kim ota-onasiga bir ko'tarishda ko'p pufak olib borib berish, onalar qopda sakrash, otalar birinchi bo'lib bayroqqa yetib borish vazifalarini bajardilar.

Natijada Yugaylar oilasi mutloq g'oliblikni qo'lga kiritdi. II o'rin Proxorovlar oilasiga, III o'rin To'rabekovlar oilasiga nasib etdi. G'oliblar Toshkent Davlat Sirki tomoshalariga chiptalar va bog'cha hududida joylashgan mahalla sovg'asi - tirik quyonlar bilan taqdirlandilar. Hammadan ham bolalarning quvonchi cheksiz bo'ldi.

-Bog'chamizda ko'pgina mashg'ulotlar qatori sport to'garagi bir necha yillardan beri faoliyat olib boradi, - deydi bog'cha mudirasi Tamara Grigoryevna. - Yetarlicha sport anjomlari bilan jihozlangan zalimiz doimo bolajonlarimiz bilan gavjum. Tajribali murabbiy ular bilan muntazam shug'ullanib keladi. O'sib kelayotgan yosh avlod ongiga sport-jismoniy barkamollik mezonini ekanligini amalda, ular bilan birgalikdagi harakatlarimiz orqali

Juda xayolparastman-da... Hamma, hatto oyim ham shunday deydilar. Chunki kallamga kelgan narsani darrov

olib borilmoqda. Jumladan: raketa modellash, boshlang'ich texnik modellash, suratga olish, chilangarlik,

singdirishimiz kerak. Bugungi musobaqada ishtirok etgan ota-onalarga o'z minnatdorchiligimni bildirmoqchiman. Ochig'i, oilaviy musobaqa o'tkazish oson bo'lmadi. Muhimi - bu ishni uddaladik. Bu hali boshlanishi. Keyingi sport tadbirlarimizning tashabbuskorlari ota-onalarning o'zlari bo'lishlariga aminman.

Jajji o'g'lim Humoyun ham ana shu bog'chada tarbiyalanadi. Bog'chasini juda yaxshi ko'radi. «Bahor mening bog'chamdan boshlanadi», deydi hayajon bilan.

Mahliyo MIRSOATOVA.

Hunardan unar

festivalini orziqib kutamiz. Darvoqe, shu kunlarda ko'rikka

MENING IJODKOR MASKANIM

borib oyim bilan o'rtoqlashaman. Bir zumda yerto'lamizdan turli temir, murvatlarni izlashga tushaman.

Eh... Nimalarni yasab tashlashni istashimni bilsangiz edi...

Shunday o'tirganda o'zi yurib ketadigan mashina deysizmi, pult bilan boshqarilib, aytib tursam o'zi yozadigan ruchkalarmi... Yana meni «dangasa ekan-ku» debo'ylamang-a. Faqat ixtirochi-ijodkorman, xolos...

Lekin, rosti bu xayollarimni ro'yobga chiqarish yo'lidagi eng birinchi yordamchi Yunusobod tumanidagi Qo'shimcha Texnik ta'lim kompleksi bo'layapti. Bu maskan Yunusobod tumanining «Bobo dehqon»

mahallasida joylashgandir. Oyim bilan dadamni holi-jonlariga qo'ymay, ba'zi narsalarni so'rayverganidan shu maskandagi to'garakka berishdi. Chunki ba'zi bir savollarimga, ixtirolarim yo'nalishiga o'zlari ham ikkilanib qolishardi-da...

Bu yerda 150 ta guruh bo'lib, unda menga o'xshagan 1486 ta o'quvchi qo'shimcha ta'lim olayotganini kiraverishdagi ma'lumotnomadan bilib oldim. O'zi Yunusobod tumani qo'shimcha ta'lim kompleksi 1988 yilning 31 avgust kuni tashkil topgan ekan. Shu yil kuzda o'n besh yilligini nishonlaymiz. Bu yerda texnik-sport, badiiy turlardagi 18 yo'nalish bo'yicha to'garaklar

radioelektronika, kosibchilik, dizayn va gul yasash, naqqoshlik, menedjer kabi bir qator to'garaklar shular jumlasidandir. Mashg'ulot xonalari shinam, yetarlicha jihozlangan. Radioelektronika to'garagimizda shu kasb sirlarini puxta egallaganlarga guvohnoma beriladi. Har bir to'garak a'zosi ko'rik tanlovlarda o'z ijodi bilan qatnashishga harakat qiladi. Ayniqsa «Iqtidorli bolalar slyoti» deysizmi, «Sehrli yog'du» kino-foto festivalimi, «Istiqlol chechaklari» ko'rik tanlovlari, raketa model, varrak uchirishmi, xullas hamma musobaqalarda bo'sh kelmaslikka harakat qilayapmiz.

Har yilgi bo'ladigan «Sehrli yog'du» kino-foto

hozirlik avjida. «Obod mahalla» mavzuida shunday bir lavha ishlayapmiz-ki, asti qo'yaverasiz!...

Xullas, Yunusobod tumanimizdagi Qo'shimcha Texnik ta'lim kompleksiga kelgan bolalar mashg'ulotlarni ko'rsa bas, o'zida qiziqish o'yg'onadi. Maqtanishga yo'ymang-ku, shu kunlarda o'zim mustaqil ravishda ishlatilmay, yaroqsizga chiqarilgan dazmolimni tuzatdim, magnitofonimizni ham ovozi yaxshi eshitilmayotgan edi, sozlab qo'ydim. Xullas, hozircha ishlar yomon emas. Texnik ta'lim kompleksimizda juda hamma narsa yetarli deyishim lof bo'ladi. Direktorimiz Roza Tursunova

aytganlaridek, kompyuter o'rnatilsa nur ustiga a'lo nur bo'lar edi-da... Axir hozirgi talab ham shu-ku! Hech bir ta'lim maskanini kompyutersiz tasavvur qilib bo'lmaydi. Qani endi shuni iloji bo'lsa, mazza bo'lardi-da... Belgilangan kunlarda o'zimizning to'garaklarga kelib, qolgan bo'sh paytlarimizda kompyuterda ishlashni o'rganar edik.

Oyim aytganlaridek, «Orzuga ayb yo'q»... Hunar, ilm o'rganishni ham chek chegarasi yo'q. Buning uchun, bizni qo'shimcha texnika ta'lim kompleksi doimo tayyor...

Yosh hunarmand 273 - maktab o'quvchisi Bekzod Murodovning so'zlarini oqqa ko'chiruvchi S.ZOKIROVA.

Qachon? Qanday? Qayerda?

AYOLLAR BAYRAMINING NISHONLANISHI

XIX asrning oxiri XX asrning boshlarida jahonning ko'pgina mamlakatlarida ayollar o'zlarining huquqlari haqida hattoki gapira olmaganlar. Ayollarga saylovlarda qatnashish, rahbarlik lavozimlarida ishlash ma'n etilgan (Katta mulk sohiblari bundan mustasno). Ayollar faqatgina uy ishlari va bola tarbiyasi bilan mashg'ul bo'lganlar. Birinchi ayollar mitingi 1857 yilning 8-martida o'tkazilgan.

Xalqaro ayollar kunini tiklash bosh tashabbuskori Klara Setkinadir. 1889 yilda u Parijda o'tkazilgan II s'yezdida o'zining murojaati bilan chiqadi. 1908 yil 8-martda Nyu-Yorkning ayollar sotsial demokratik tashkiloti ayollar huquqini himoyalash maqsadida

ommaviy miting o'tkazdi. Manxetten ko'chalaridan minglab manifestantkalar oylik maoshini ko'paytirish, bolalar mehnatini ta'qiqlash huquqini kiritishni talab qildilar. 1910 yilda Kopengagendagi II Xalqaro ayollar konfederatsiyasida Klara Setkina bayramga xalqaro statusni berish va bu bayram har yili nishonlash taklifi bilan

Abdulla O'RIPOV.

chiqdi.

Dastlab xalqaro ayollar kuni Amerika hududida 1909 yilning 28 fevralida nishonlangan. Keyingi yili 19-martda bu bayram Avstriyada, Daniyada, Germaniyada, Shveysariyada ham nishonlana boshlandi. O'shanda manifestatsiyada 1 mln.dan ortiq erkak va ayollar

qatnashdilar.

Rossiyada 1913 yil fevral oyining so'nggi yakshanbasida ayollar o'zlariga ozodlik e'lon qilib, 1917 yil xuddi shu kuni «Non va tinchlik» shiori bilan chiqdilar.

1975 yilda bu bayram BMT tomonidan tan olindi, shundan beri xalqaro ayollar kuni ko'pgina mamlakatlarda nishonlanib kelmoqda.

Yevropada 1911 yildan, Sharqiy Yevropada esa 1913 yildan, Ukrainada 1965 yildan boshlab 8-mart davlat bayrami va dam olish kuni deb e'lon qilindi.

Shuni yodda tutish kerakki, 8-mart barcha ayollarning o'z huquqlari uchun kurashgan kunidir. Hozirda 8-mart bahor va muhabbat kuni sifatida ham keng nishonlanmoqda.

Internet xabarlarini asosida GULYUZ tayyorladi.

Bir patila sochli qizcha bor edi. Mayizdakkina. Xayolchangina. Ikki yasharligida otasi dunyodan o'tdi. G'aribgina paxsa uyda ona bilan ikkovlon qolishdi.

Qizaloq tiyrak, zehni

tez. Birov

a y t g a n

g a p n i

to'tiday ilib olar, yurgan yo'lida bijirlab o'sha so'zni takrorlab yurardi.

Ona el qatori yashardi. Ular oyda, haftada bir marta issiq ovqat ko'rishar, boshqa payt dasturxonda tariq, zog'ora, turshak, sopol ko'zada muzday suv. Qizchaga ona qalamidan ko'ylak tikib bergandi. Baxmal do'ppilarining popuklari sariq shaloladay yuzlariga sochilib turardi. Yoz bo'yi oyoqchalari kovush ko'rmas, oftob tig'ida qorayib, kun bo'yi chigirtkaday sakrab yurardi. U daraxtlar tagida uzoq tikilib qolardi. Qushlar bilan suhbatlashardi. Daraxtlar shoxidan turli qushlar patlarini topib, toj qilib, kiyib olardi. Tengqurlari

uni qirg'iy keldi, seni olib qochadi, deb qo'rqitishardi. U esa qirg'iydan taptortmay mitti bahodirdek

yalanglikda bir o'zi qolardi.

Topgan - topaloq

Yo'llarda hech

kim ko'rmagan

chiroyli toshchalarni topar,

to'p-toshlari qahraboday tiniq va silliq edi.

Qo'g'irchoqlariga qarab onasiga o'xshab allalar aytardi.

Dugonalarining havasini keltirardi.

Uning govmish sigiri bor edi. Mol boqqani angorga chiqishardi. Tanqislik yillari. Bolakaylar sigirlarining sutlarini sog'ib, un qorib, tunuka idishchada atala qaynatib ichishardi. Uyga qaytgach esa echkiemar bor ekan, sigirlarni emib qo'ydi, deb bahona qilishardi...

Qizaloq bug'doy poyasidan buvishaklar to'qir, buvishaklari tilla tumorday tovlanardi. Qiyoqlardan ajinakovushlar yasardi, savatchalar to'qirdi. U har bahor avval qaldirg'ochni, keyin turnalarni qiyqirib kutib olar, qirda laylaklarni tomosha qilib, qo'shiq aytardi:

Laylak keladi toqqa,

Quloqlarida halqa.

Halqasi tushib qoldi,

O'tirdi yig'lamoqqa...

Qishloqdan laylaklar uchib ketganiga necha

zamon bo'ldi. U qizaloqning bolaligi ham o'sha

laylakday uchdi-ketdi. Undan xotiralar, bolalik

manzilida uchratgan kishilarning samimiy

chehralari yodi qoldi. O'sha beg'ubor

esdaliklarni qog'ozga tushirib, sizga

yetkazishga jazm qildi.

Zukko, topqir
mayli, sho'x,
yigitchalar!
muxlislari,
ularning
Bayram
sizga bir sovg'a

qizaloqlar,
biroz qitmir
Gazetamiz
qolaversa
ustozlari!
arafasida
tayyorladik,

uni Navro'z zayyomida sizga topshirmoqchimiz, qanday sovg'a ekanligi hozircha sir. Har holda xursand bo'lasiz. Faqat sovg'ani topqir o'quvchiga beramiz. E'tiboringizga bir hikoya havola etamiz. Hikoyani o'qib «Patila sochli qizaloq» hozir kim, uning qanday kitoblari nashr etilgan, qayerda ishlaydi va u haqda bilganlaringizni 15 kun ichida bizga yozib yuborasiz. SOVG'A esa - topgan - topaloqniki.

Orzu

Mening ayajonim kabi mehribon, chiroyli va pazanda ayol olamda kam bo'lsa kerak. Ayam akamni va ukamni, qolaversa, meni doimo rostgo'ylikka, mehnatsevarlikka, ilmga chanqoq bo'lishga, kattalarni hurmat qilishga chorlaydilar.

Ko'chadan xafa bo'lib

AYAJONIM PISHIRGAN TAOM

kirsak albatta ko'nglimizni ko'taradilar. Bu degani noto'g'ri ish qilsak ham bizning yonimizni olmaydilar, balki hayot doim yaxshiliklardan iborat emasligini, oyning o'n beshi yorug' bo'lsa, o'n beshi qorong'uligini sekin-astalik bilan tushuntiradilar. Aybiga iqrar bo'lish - mardning ishi, deyдилar. Ayajonim pishirgan ovqatlari har kuni mazali chiqadi. Dam olish kunlari esa alohida tansiq taomlar, turli pishiriqlar pishirib beradilar.

Gaplarimdan ayamni uy bekasi, deb o'ylayotgan bo'lsangiz kerak. Yo'q, ayajonim shifokorlar. Yaqinda Angliyada o'z sohalari bo'yicha malakalarini oshirib keldilar.

Katta bo'lsam, men ham ayam kabi mehribon, qo'li shirin pazanda, yurtimizga kerakli inson bo'lishni orzu qilaman.

Mohira YORMUHAMMEDOVA,
Toshkent tumanidagi 9-maktabning
5-sinf o'quvchisi.

Biz suv ichgan buloqlar

JONIMDIN O'ZGA YORI VAFODOR TOPMADIM

Ikkinchi maqola

«Biz Bobur Mirzoni ulkan davlat arbobi sifatidagina emas, qomusiy alloma, mumtoz shoir sifatida ham cheksiz qadrlaymiz. Bobur o'zbek xalqining buyuk farzandi, milliy g'ururidir».

Islom KARIMOV,
O'zbekiston Respublikasi Prezidenti.

Zahiriddin Muhammad Bobur qisqa hayoti davomida ko'p sonli jangu jadallar, davlat ishlaridan vaqt ajratib, ilmiy-badiiy asarlar ham yozishga ulgurdi. U 20 yoshlarida arab yozuvini isloh qilishga bag'ishlangan «Xatti Boburiy»ni kashf etdi. Musiqaning ilmiy-amaliy tomonlari bilan qizg'in shug'ullanib, «Chorgoh» maqomiga savtlar bitdi.

1521 yilda islom arkonlaridan biri - zakot ilmi haqida atroflicha ma'lumot beruvchi «Mubayyin al-zakot», 1523-25 yillar orasida aruz ilmi qonun-qoidalariga oid «Muxtasar» nomli mukammal risolasini yaratdi. Bu asar o'zbek tilida «Aruz risolasi» deb yuritiladi. Alisher Navoiyning «Mezon ul avzon» (Vaznlar o'lchovi) nomli asaridan keyingi milliy mumtoz turkiy aruziga bag'ishlangan salmoqli asardir. Hozirgi adabiyotshunoslikda ko'pchilik olimlar Boburning «Harb ishi», «Musiqi ilmi» nomli asarlari bo'lib, hozircha ular topilmaganligini qayd etganlar.

Haqiqatan ham «Harb ishi» nomli asari hozirgacha qo'lgakiritilmagan bo'lsa-da, Boburning «Asrori musiqiy» degan nom bilan ataluvchi musiqashunoslikka oid asarining horijiy Qashqar markaziy kutubxonasida mavjudligi hamda uni ehtiyotlab, saqlab o'rganilayotganligi haqida O'zbekiston RFA Beruniy nomidagi Sharqshunoslik institutining ilmiy xodimi Xolmuhammad Olimjonov o'zining «Asrori musiqiy» maqolasida nisbatan mukammal ma'lumot beradi. Tadqiqotchi Bobur riyoziyot ilmining to'rt rukniga oid mukammal «Tuhfa al-Amir» nomli to'rt bo'limdan iborat asarta rifetilgani va uning to'rtinchisi «Asrori musiqiy» deb ta'kidlaydi. Zahiriddin Muhammad Bobur Xo'ja Ahror Valiyning «Volidiya» nomli fors tilidagi nasriy asarini she'riy yo'lda o'zbek-turkiy tiliga tarjima qilgan.

Zahiriddin Muhammad Bobur sharq mumtoz adabiyotining Firdavsiy, Nizomiy, Sa'diy, Hofiz, Jomiy, Lutfiy, Navoiy kabi ulkan adabiyot namoyandalarining she'riy va nasriy asarlarini chuqur o'rganib, ulardagi g'oyaviy-badiiy an'analarni muvaffaqiyat bilan davom ettirgan, «Zullisonayn» - «Ikki tillik» shoirlarning yetakchilaridan biridir. Bobur Navoiy kabi fors-tojik va o'zbek tillarida mohirlik bilan qalam tebratgandir. Bobur 16-17 yoshlarida ilk to'liq yozgan «Topmadim» radifli g'azali haqida «Boburnoma»da shunday yozgan:

«Ul g'azalkim tugatdim, ushbu kun, ushbu yurtda tugatdim. Ul tugangan g'azal budur:

Jonimdin o'zga yori vafodor topmadim,

Ko'nglimdin o'zga mahrami asror topmadim.

Bu g'azal yetti bayt turur.

Mundun so'ng har g'azalkim tugandi, uhul tartib bila - o'q bitildi.

Bobur ruboiylaridan birida garchi bezaksiz bo'lsa-da,

shunday ma'lumot beradi:

Devonima ne rabtu ne tartibdudur,

Ne jadvalu ne lavhu tazhibdur.

Ki sanga yubordim, ani ayb aylamakim,

Devoningni tilarga taqribdurur.

Ya'ni, «Boburnoma»dagi «Fo'lod Sultonga devonimni yubordim» degan so'zlari Boburning mukammal devon sohibi bo'lganligini tasdiqlaydi. Shoir 1519 yilda Qobulda, 1528 yilda Hindistonda devonlar tuzgan. Ular «Qobul devoni», «Hind devoni» deb yuritiladi. Shoirning hozircha bizgacha yetib kelgan she'rlarining taxminiy soni 400 dan ortadi. Shundan 119 tasi g'azal,

«Bobur fe'li sajiyasiga ko'ra Sezarga qaraganda sevishga arzigulikdur», deb edi uning tarjimonlaridan.

Eduard XOLDEN.

200 dan ortig'i ruboiy va boshqa janrlardagi she'rlardir.

Sharq mumtoz shoirlari devonlarida g'azal ko'pchilik hollarda yetakchi janr hisoblanadi. G'azallar asosan oshiq-ma'shuqlarning sevgi muhabbatlarini tarannum etadi. Shuningdek, falsafiy-ijtimoiy va kasbi holini ifodalovchi avtobiografik holni aks ettiruvchi g'azallar ham uchraydi. Zahiriddin Bobur ijodida har uch turdagi g'azallarni uchratish mumkin.

Matla'lari bilan boshlanuvchi o'nlab g'azallarining barchasida ma'shuqa va oshiq lirik qahramonning ishq ko'yida chekkan alamli o'hu-faryodlari, bir-birining vasliga yetishish ishtiyoqi, hajr-ayriliq azoblari shoir tomonidan o'ta yuksak badiiy mahorat bilan tasvirlangan. Agar oshiq yor-ma'shuqaning qaddi xiromi oldida jannat bog'larida o'sadigan juda chiroyli To'bo daraxtini ham ko'rishni xohlamaydi. Ikkinchi misrada esa xushbo'y ifortaratuvchi yorning xatti oldida sunbulni ham istamaydi. Boshqa bir bayt mat'laida esa yor-mahubaning to'lg'onib, jilvalanib turgan sochini havasi yana boshimga tushib, ko'nglimni bezovta qilmoqda, shuningdek, ro'zg'orim ham qorong'u bo'ldi, ul yorning qaro qoshidan deb nola qiladi. Shoir bu misralarda qaro ko'zi bilan yorning sochi, qoshlarini bo'rttirib tasvirlamoqda. Shoirning istagan g'azalida ana shunday jozibali tasvirlarni ko'rish mumkin.

Bobur g'azallarida mavzu rang-barangligini kuzatar ekanmiz, ularda umidbaxsh tuyg'ular, ko'tarinki kayfiyatlar bilan uyg'unlarini ham ko'plab uchratamiz.

Haqiqatan ham, hayot ne'matlari-yoz fasli, yor vasli, do'stlar suhbatidan zavqlanish, hayotga umid ko'zi bilan qarab, optimistik xulosalar chiqarish, Bobur she'riyatining muhim xususiyatlaridan biridir.

Shoirning o'nlab g'azallarida oshiqona kayfiyat, Navoiyona zo'r ko'tarinki ruh mujassamdir.

Bobur she'rlarida ijtimoiy tuyg'ular ham jo'shqin misralarda tarannum etilgan. U «Kim ko'rubdur, ey ko'ngul, ahli jahondin yaxshilig'» misrasi bilan boshlanuvchi g'azalida «Dilrabolardan yamonliq keldi

«Bobur dilbar shaxs, uyg'onish davrining tipik hukmdori, mard va tadbirkor odam bo'lgan. U san'atni, adabiyotni sevardi, hayotdan huzur qilishni yaxshi ko'rardi».

Javoharlar'l NERU, «Hindistonning kashf etilishi».(272-279 betlar).

mahzunko'ngluma» yoki «Yaxshilik ahli jahondan istama, Bobur kabi» misralarida o'z zamonasidan garchi faryod bilan nolisa-da, g'azal mazmunida:

Bori elg'a yaxshilig' qilg'ilki, mundin yaxshi yo'q,

Kim degaylar, dahr aro qoldi falondin yaxshilig',

deb «bori elg'a» yaxshilik qilib, «zahr aro» yaxshi nom goldirishga undaydi. Bunday tuyg'ular ham ulug' Alisher Navoiyning insonparvarlik g'oyalari bilan bog'lanib ketadi.

Zahiriddin Muhammad Bobur hamma vaqt farzandlari tarbiyasiga katta e'tibor bilan qaragan. Bobur 1528 yilda o'g'illari Humoyun va Komronlarning har biriga alohida-alohida xat yozib, shaxsiy va ijtimoiy ahamiyatga molik fikrlarni bildirgan. Humoyunga yo'llagan maktubida uning o'g'il ko'rgani va unga Al'amon deb ism qo'ygani bilan qutlaydi. Shu bilan birga xatda davlat ishlarini ulug'lar bilan maslahat va kengash bilan amalga oshirish kerakligini uqtirib, shunday so'zlarni yozadi: «Agar mening rizoimni tilarsen, xilvat-nishinliqni va el bila kam ixtilat (aralashishlikni) bartaraf qilg'il... Har maslahat bo'lsa kengashib, bu davlathohlarning ittifoqi bilan har so'z unga qaror bergaysen».

Komron Mirzoga yozilgan maktub mazmuni ham Humoyunga yozilgan maktubga yaqin turadi. Uning «Nasihatnomai Boburshoh ba farzandi xud» («Boburshohning o'z farzandiga yozgan nasihatnomasi») deb nomlanishi ham otaning o'z farzandiga ezguliklar tilab qilgan nasihatlarini anglatadi. Maktubda sadoqatli beklar bilan maslahatlashib ish ko'rish, do'stlar haq gapni aytganda achchiqlanmaslik kerakligini uqtirib, bunday yozgan: «Davlathohlarkim hamisha muhim va maslahat ichinda bo'la kelib, turalar. Alarning savol-javob va kengashlaridan chiqmag'aysan. Xushomadgo'y so'zig'a firiftani bo'lub, davlathohlarkim, davlatga munosib so'zni eshitib, ko'rub-bilib, kelib, yuzung'a qattiq ayturlar, alarg'a achchig'lanmagaysen».

Maktubda yana bir muhim ahamiyatga molik ma'lumot borki, mavjud adabiyotlarda bu to'g'rida biror gap uchramaydi. Vaholanki, Ibrohim Lo'diy Boburning katta dushmani edi. Shunday bo'lsa ham, o'g'liga: «Ibrohimkim, Hindiston podshohi bo'lg'ay, aning o'g'li qo'lgatushubtur. Ani sen farzandi dilbandga yuborildi. Nechunkim, aning ahvolidan xabardor bo'lub, o'zing Muqayyad bo'lg'aysen». Bu kichik maktubda ham Boburning o'z raqibi farzandiga bo'lgan muruvvati ifodalansa, ikkinchi tomondan bobokaloni Amir Temurning Turkiya sultoni Sulton Boyazidni asir olsa-da, unga bo'lgan muruvvatli munosabatini eslatadi. Har bir inson shafqatli, muruvvatli bo'lishi kerak, degan g'oya olg'a surilgan.

Xasanxo'ja MUHAMMAD XO'JA o'g'li,
dotsent, filologiya fanlari nomzodi.

-Yulduz, bugun juda xursandsiz, ko'p kulayapsiz, mabodo tug'ilgan kuningiz emasmi?

-Yo'q, bugun tug'ilgan kunimdan ham ziyoda kundir. Chunki «Tong yulduzi» gazetasi orqali bolajonlar

bermasang bo'ldi», deya ta'kidlardir. Aslini olganda ham, o'zini hech kimga nohaq xafa qildirib qo'ymaydigan kichkina - Abdulla Oripov edim. Ayniqsa, otamning

o'zim mustaqil kuy chalishni boshlagandim. Hozir ham shunday. Pianino mening eng yaqin sirdoshim.

-Yulduz, oddiylik - kamtarinlikning ildizidir, deyishadi. To'g'rimi?

BAHORDAY SEVAMAN BOLAJONLARNI!

bilan suhbat qurib, bolaligimga qaytayapman-da.

Bilasizmi, bolaligimda rosa uyquchi edim, shuning uchun ham ko'pincha birinchi soatdagi darslarga kechikib borardim. Qizlarga nisbatan o'g'il bolalar to'polonchi bo'lishadi-a? Lekin o'zim to'polonchilikda o'g'il bolalardan o'tardim. Xoh ishonang, xoh ishonmang, o'qituvchilarim mendan rosa bezor bo'lishar, sinf rahbarim esa doim xulqing qoniqarsiz deb koyirdi. Har kungi qiliqlarimdan to'ygan sinf rahbarimiz Nasiba opa, zora esi kirsar, deb o'ylab Muhabbat ismli partadoshimga meni biriktirib qo'ydi. Muhabbat a'lochi qiz edi. Buni qarang-ki, uni ham «chuv» tushirib bir zumda tayyorlab kelgan uy vazifalarini ko'chirib qo'yadim-da, partada mag'rur o'tiraverardim. Hatto 9-sinfda o'qiyotgan Shoir opam ham o'zimni bunday tutishimdan ranjib tanaffuslarda men bilan gaplashmay qo'yardi. Shoir opam tinmay o'qib, dars tayyorlar, o'z ustida muntazam ishlardi. Bir so'z bilan aytganda shu aqligina opamning butunlay aksi edim.

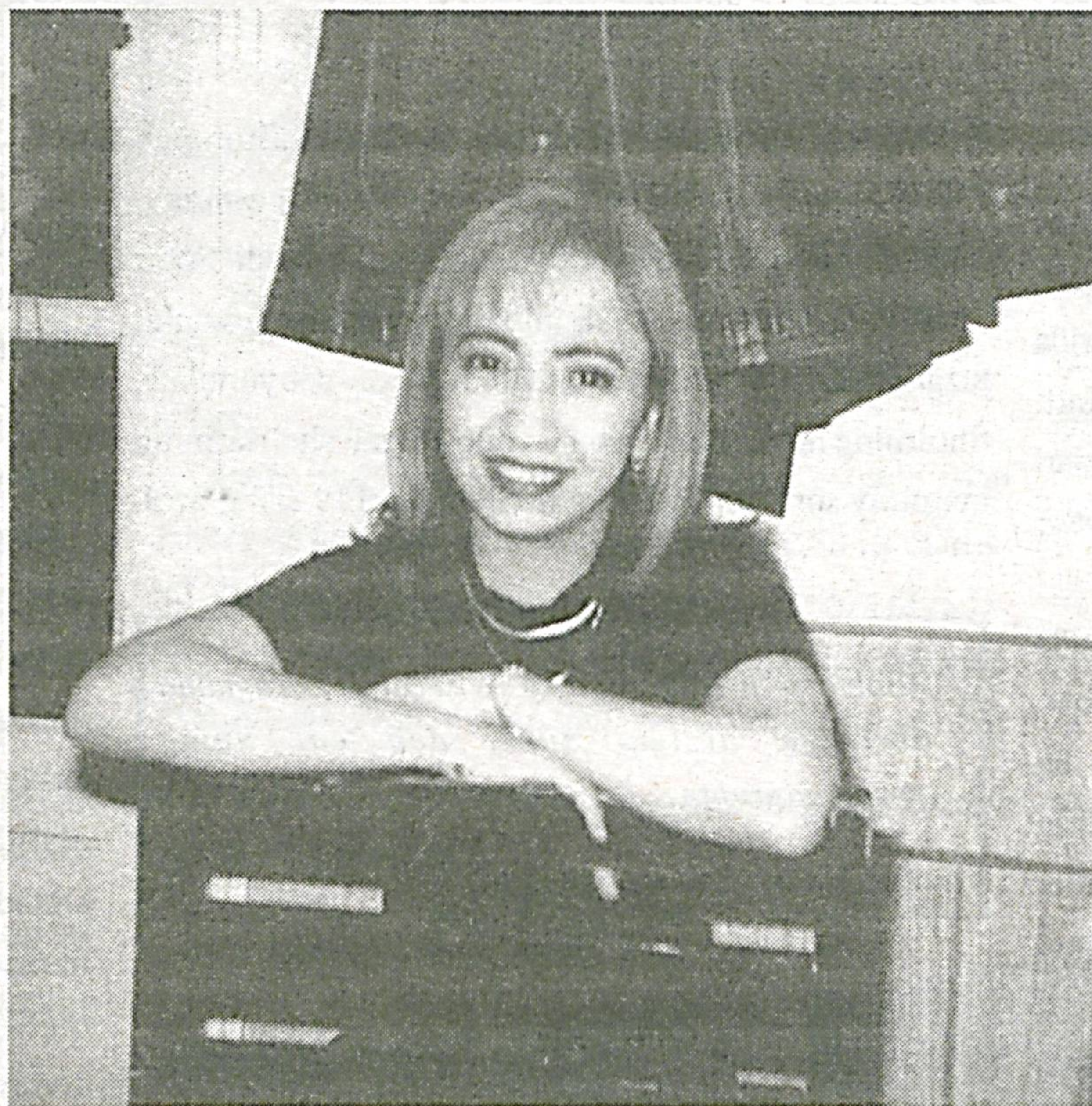
Esimda, opamikkalamizning maktab sumkalarimizning rangi ham, o'zi ham bir xil edi. Bir kuni uyqudan zo'rg'a turib darsga otlandim. Yo'lda ketayotsam, muzqaymoq sotishmoqda, bola emasman-mi, darrov sotib oldim va hayvonot bog'iga yo'l oldim, rosa yovvoyi hayvonlarni tomosha qildim. So'ngra maktabga borishim kerakligi yodimga tushib, yugurib ketdim.

Shoir opam birinchi soatda sumkasini ochib, daftarlarini olsa, ular mening daftarlarim ekan... Opam sumkasini olish uchun uyga, men esa hayvonot bog'idan maktabga yuguribman, ana sizga tomosha...

- «Bolaligim podshohligim» - iborasini qanday talqin qilasiz?

-Bu ibora zamirida har bir bolaning o'z dunyosi borlig'i, o'sha betakror dunyoning podshohi faqat o'zi ekanligi ko'rsatiladi. Mening ham o'zgacha, hech kimga tobe bo'lishni istamaslik shiori bo'lgan bolalik dunyom bor edi. Mudom ota qizi bo'lib, onam bilan kamroq muloqot qilardim. Chunki to'polonchi, jizzaki bo'lganim uchun onam ko'proq urishar, doimo «afsus qiz bolasanda, agar o'g'il bola bo'lganingda jon deb armiyaga jo'natib yuroraredim», - derdi.

Otam esa har doimgiday mening yonimni olar, avaylardir. Opam, singillarim otamdan hayiqishar, men bo'lsam otam bilan haqiqiy do'st edim. Tortinib o'tirmasdan bemalol suhbatlashardim. Otam mening sirdoshim, maslahatgo'yim bo'lib: «Hech qachon nohaqlarga yo'l

Qirlarda yuz ochgan qizg'aldoqlarday qirmiz qizaloqlarni, varraklari osmon o'par teraklar sari uchgan chaqqon bolakaylarni bahor kabi sevuvchi, O'zbekiston telekanalining katta muharriri, «Kutilmagan mehmon» ko'rsatuvining muallifi va boshlovchisi - Yulduz Oripova bugun sizning mehmoningizdir.

menga atab yozgan mana shu she'riy satrlari yuragimning tub-tubiga singib ketgan.

Bu dunyoda umidvorim

etur kunduz, etur kunduz!

Magar qolsam qora tunda

nurin sochgay qizim Yulduz!

-Bo'sh vaqtda nima bilan shug'ullanasiz?

-Pianinoda kuylar chalaman. O'n ikki yoshimdan

-Oddiylik... bu iborani bir so'z bilan ta'riflab bo'lmaydi. Unga eng yaxshi misol qilib bolalarni ko'rsatish lozim, chunki ularning qalbi shu qadar sof, beg'uborki u yolg'onlar in qurmagan oddiylikdan iboratdir.

Yana bu oddiylikni o'tgan yili sinfdoshlarim bilan bo'lgan uchrashuvda his qildim. Kimni qanday lavozimda faoliyat ko'rsatayotganidan qat'iy nazar, pastu balandlik mavqeyi hech kimni qiziqtirmasdi, go'yo hamma birdek, xuddi avvalgi singari maktab o'quvchilaridek suhbat qurdik. Sinf rahbarimiz oddiygina, kamtarin inson - Nasiba opa ko'zlarida sevinch yoshlari bilan har birimizni bir-bir bag'riga bosdi. Ana shu mehr, quvonchli ko'z yoshlar oddiylik edi.

-Nimalardan afsuslanasiz, Yulduzxon?

-Tan olaman, bolaligimda shaddodligim tufayli ustozlarimni, ba'zida onamni ranjitib qo'yganimdan afsuslanaman. Agarda hozir o'quvchi bo'lganimda

Shoir opam singari yanada ko'proq bilish uchun tinmay izlanardim. Ulg'ayganim sari bugungi xatoni ertaga takrorlamasang hammasi yaxshi bo'lib ketishini anglab yetdim.

-O'zingiz haqingizda ham ikki og'iz so'z...

Maktabni tugatganimdan so'ng, Toshkent Davlat Universitetida tahsil oldim. Dastlabki ish faoliyatimni O'zbekiston Sanoat-qurilish bankida tarjimonlikdan boshladim. So'ngra, Respublika Yoshlar radiokanalida, hozir esa O'zteleradiokompaniyaning Yoshlar kanalida ishlab, bu yerda ustozim bosh rejissyor Bahodir aka Muhammedovdan kasbimning mahorat sirlarini o'rganyapman. Menimcha jurnalist o'z qahramoni uchun ishlaydi, ijod qiladi. Unga qolipdagi tayyor savollar bilangina murojaat qilmay, balki uning dilidagi so'zlarini

o'qiy olgan holdagina haqiqiy muloqotga kirishadi. Men bu sohada hali ko'p ter to'kishim kerakligini bilaman.

-Bolajonlarga bahoriy tilaklaringiz...

-Bolajonlar hamisha bolalik qo'ynida, o'z dunyolarida o'ynasin, kulsin. Bolalik insonga bir marotaba beriladi. Jajji qizaloqlarni kirib kelayotgan bayram bilan qutlayman. Hamisha sog'-omon bo'lishsin.

Qaldirg'och qanotlarida olib kelayotgan bahoriy sevinchlaraslo qalbini tark etmaydigan, shuning uchun ham boladay qaysar, boladay ishonuvchan Yulduz opangizga «Tong yulduzi» mushtariylari - siz bolajonlar nomidan baxt tiladik.

Jamila ERDONOVA
suhbatlashdi.

IJOD GULSHANI SARI DADIL QADAM

Abdullayev Abbasjon - Buxoro viloyati Jondor tumanidagi 27-maktabning 6-sinfida, Boltayeva Malikaxon esa shu tumandagi 22-maktabning 10-sinfida o'qishlari bilan birga, 27-maktab qoshida tashkil etilgan «Yosh qalamkashlar» to'garagining eng faol ishtirokchilaridan. Ularning she'rlarida bolalikning beg'ubor tuyg'ulari, orzu-umidlar mujassam. Yurak titrog'ini oq qog'ozga tushirayotgan o'quvchilarimga she'riyat bo'stonida yorqin kelajak tilayman.

Dilbar HAMROYEVA,

Buxoro viloyati Jondor tumanidagi

27-maktab, «Yosh qalamkashlar» to'garagining rahbari.

ASKAR

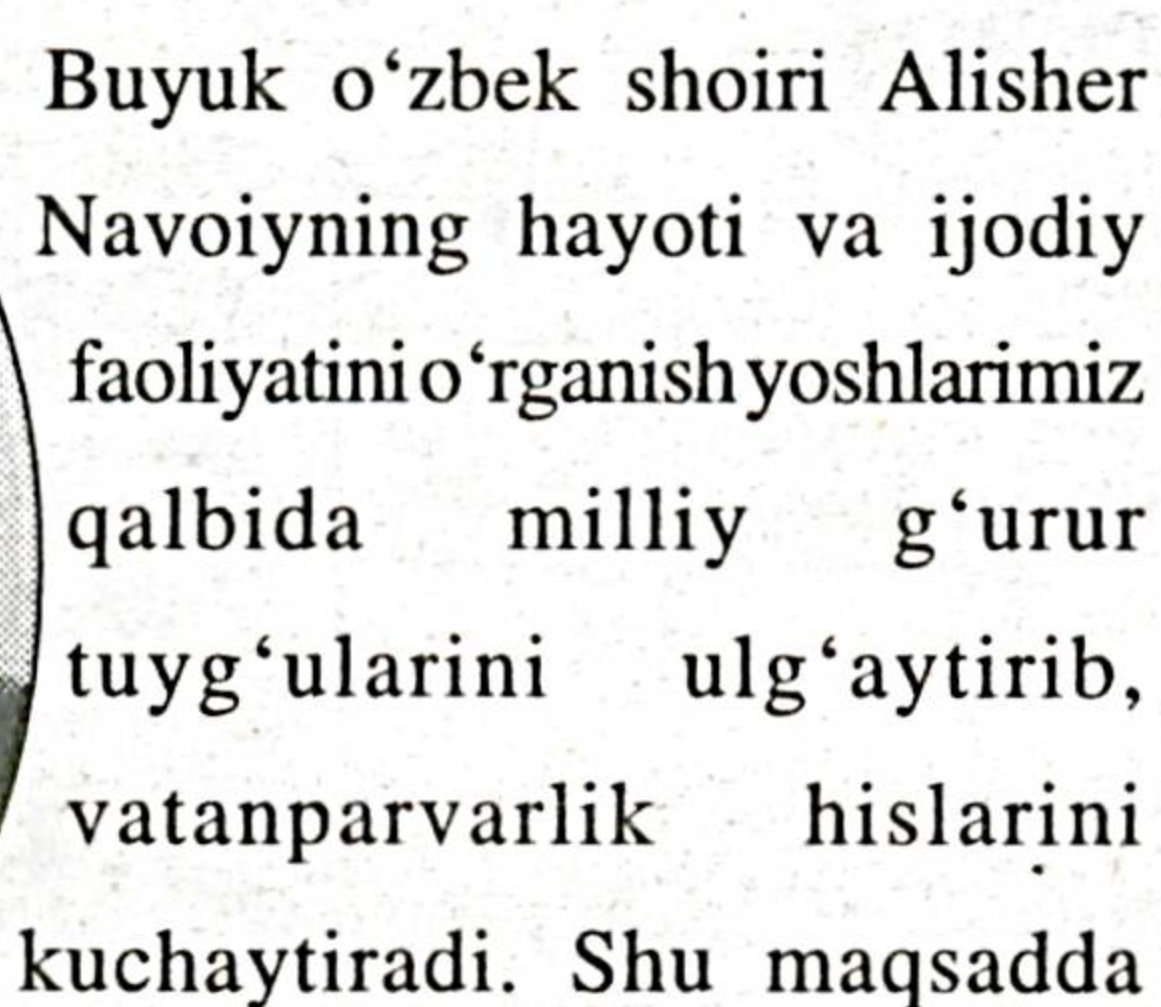
Askar yigit qo'riqlaydi mardona,
Atrofida kecha-kunduz parvona.
Har qadamin tinchlik uchun tashlaydi,
«Ona yurtim!...» deya qasam boshlaydi.
Ko'ngil uzib ketolmaydi sergakdir,
Vatan uchun ko'ksi qalqon tirgakdir.
Teng kelolmay yovuzliklar so'nadi,
Tinchlik bo'lsa yurtimda gul unadi.

Malika BOLTAYEVA.

ONA TILAGI

Istagim shu - ona qalbini,
Titratmasin hech qachon hijron.
To'ldirgusi shodlik jahonni,
Omon bo'lsa har bir bolajon.

Abbasjon ABDULLAYEV.

Tantanamizning asosiy qismida o‘quvchilarimiz tomonidan tayyorlangan sahna ko‘rinishi keng va murakkab mazmun egallagan bo‘lib, kechamizga

bizning Toshkent Davlat Iqtisodiyot Universitetida katta tantana bo'ldi. Badiiy kechamizning asosiy mazmuni shoirning «Hamsa» asaridan olingan lavhalar, g'azal, hikoyatlarni chuqurroq o'rganishga qaratildi. Kecha shoirning quyidagi satrlari bilan boshlandi.

*Dedi: har ishki qilmish odamizod,
Tafakkur birla bilmish odamizod,
Yuz ganj kishiga aqldin hosildir,
Yo'qdir anga fakru fako kim oqildir.*

Bu chuqur ma'noga ega bo'lgan qimmatli misralar, oradan qancha asrlar o'tsa ham o'z mohiyatini yo'qotmagan. Agar odamzod bilimli bo'lib, har qanday ishni o'ylab, tafakkur bilan bajarsa, aql bilan ish ko'rsa-faqirlik, kambag'allik, baxtsizlik undan uzoqlashadi, deydi shoir.

Kechamizda soʻzga chiqqanlar: universitetimiz «Falsafa» kafedrasining mudiri, professor Ismoil Saifnazarov, gimnaziya direktori Faridon Usmonov, onatili va adabiyoti uslubiy birlashmaraisi Muhiddin Joʻrayev, ilmiy ishlar boʻyicha rahbar, shoir Abdumannob

alohida fayz kiritdi. Sahna ko‘rinishida Navoiy siymosini 10-«G» sinf o‘quvchisi Bobur Ibrohimov mehr bilan gavdalantirib berdi. Gimnaziyaimizning iqtidorli o‘quvchilari: Sardor Gaibov - Farhod, Ziyoda Sodiqova - Shirin, Saidkamol Mahmudov - Xisravni, Nurali Nishonov - yasovul, Akbar Mahammadjonov - Majnun, Malika To‘laganova - Layli obrazlarini mahorat bilan ijro etishib, tomoshabinlar olqishiga sazovor bo‘ldilar. Navoiy haqidagi matnlarni, ruboiy va g‘azallarni Sitora Shomahmudova, Dilshoda Mirsoatova, Oynur Qosimbekova, Farrux Meliyev kabi o‘quvchilarimiz maroq bilan o‘qidilar.

Xulosa qilib aytganda, bu adabiy kechamiz o'quvchilarimizni olgan bilimlarini amaliyotda qo'llash, ularning nutq madaniyatini shakllantirish va Navoiy ijodiy faoliyatini mukammal o'rganishimizga yordam berdi va kecha ishtirokchilarida katta taassurot qoldirdi.

Yulduzxon MIRSOBIROVA,

TDIU qoshidagi iqtisodiyot gimnaziyasining onatili va adabiyot fani o'qituvchisi.

B o l a n i n g t i l i

INSHO YOZAR EKANSIZLAR...

Kechki payt uyda chiroq o'chib qolgach,
kichkintoy Maftuna oynaga qarab oyisiga:

| -Oyi, qo'shnilarnikida chiroq bor ekan-ku.
 | Nega biznikida yo'q? Ulardan so'rab tursak
 | bo'lmaydimi? - dedi.

-Bor, olib chiq qol, - dedi kulib onasi.

Bir oz vaqt o'tgach, Maftuna qo'lida bo'sh chelak bilan xafa holda qaytib chiqdi va onasiga:

-Ularda ortiqcha chiroq yo'q ekan shekilli, nima deyayotganimni tushunishmadi ham, - dedi.

Dugonasi Feruza maktabga kelmagach, undan xavotirolgan Nargiza I-sinfda o'qiydigan ukasi Sherzoddan sababini so'radi. Yolg'on gapirish nimaligini bilmaydigan Sherzod:

-Bugun insho yozar ekansizlar-ku. Opam, ona tilidan insho yozamiz, insho yozish qiyin, maktabga bormayman, deb kelmadilar, - dedi Nargizaga qarab.

**Feruza HAKIMOVA,
Akmal Ikromov tumanidagi
311 - maktabning 4-sinf o'quvchisi.**

AFSUSLARDA OQDI YOSHIM

*O'zim ayro qildim yo'lim,
Ezilmogda endi dilim.
Xazon bo'ldi bergan guling,
Kechir meni, sen, azizim.
Afsuslarda oqdi yoshim,
Aro yo'lda qoldi boshim.
Tiklanmoqqa yo'q bardoshim,
Kechir meni, sen azizim...*

...Meni kechir! Seni ko'nglingga ozor yetkazadigan so'zlarni so'zlaganim, seni pisand qilmaganim uchun kechir. Barcha gaplaringni hazil deb tushundim. To'g'rirog'i, hazil deb qabul qilishga majbur bo'ldim. Chunki maktabda turli gap-so'zlar ko'payishidan qo'rqdim. Bu esa seni mendan uzoqlashishiga bitta omil bo'lib qo'shildi. Yana bir sabab esa, senga bilib-bilmay aytib yuborgan qaysidir gapim bo'ldi. Har qanday gap-so'z bo'lishidan qat'iy nazar shuni bilginki, sen men uchun hamisha qadrlil bo'lgansan. Yetkazgan ozorlarim uchun esa, iltimos, meni kechir.

GAVHARXONBEGIM,
8-sinfo 'quvchisi.

Shoirlar - bolalarga

QUDUQDA OY

Quduqda oy,
Ko'kda oy
Desam
Ishonmay
Nortoy,
Egilib
boqqan chog'i,
Tushib ketdi
Qalpog'i.

O'RGATILGAN OO'Y

Bo'ri uvlar,
Qo'yni quvlar,
Parvo qilmas
CHo'ponga.
O'rgatilgan
Qo'y tushirar,
Och bo'rini
Qopqonga.
Bo'ynoq bilan,
To'rtko'z g'ajib,
Quritadi
SHo'rini,
Terisini
Shilar tongda
CHo'pon
O'lgan bo'rini.

Olimjon
BO'RIYEV.

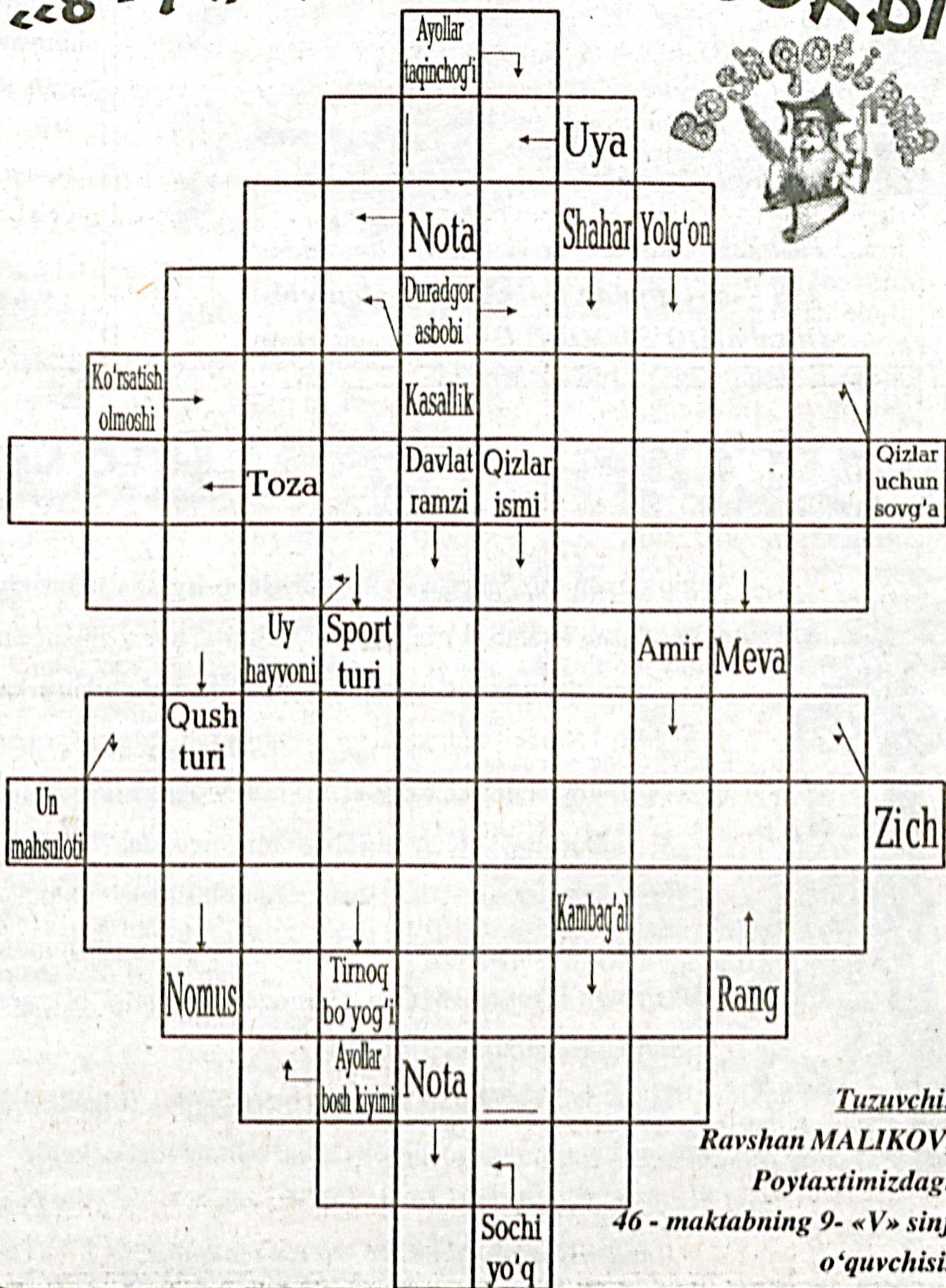
O'RDAKNING HASRATI

O'rdakman,
Yugurdakman.
Yurishim
O'xshar G'ozga.
Xat olib
Ketayapman,
Tovuqoydan
Xo'rozga.
-Ey, xudo,
Tovuqqa ham
Aql berib,
Yarat-e.
Xo'rozni
Taklifqilib
O'rganarmish
Karat-e !

TAKLIF

Ukki
do'st bo'ldi
G'ozga.
Undab ko'rdi
parvozga.
Ucholmadi
Lekin G'oz.
so'ng bildirib
E'tiroz
Dediki:
«Ukki jo'ra,
parvoz
Etgandan ko'ra
G'o-g'o- lashib
Chopaylik,
Qurt- qumursqa
Topaylik» !

«8 - MART» SKANUORDI

Tuzuvchi:

Ravshan MALIKOV,
Poytaxtimizdagi

46 - maktabning 9- «V» sinfi
o'quvchisi.

Bizning to'garak

BAHORGA CHORLOV

Sog'inib kuyingda sog'inch soz bo'lay,
Umidlari bisyor, g'am oz bo'lay,
O'zim yo'llaringga poyondoz bo'lay,
Kelaqol bahorim,
Gulgun bahorim...
Mushtozlik neling bildi hislarim,
Seni izlay-izlay tildi izlarim,
Boshimga tushganin ko'r di ko'zlarim,
Kelaqol bahorim,
Gulgun bahorim...
Ilinjim daryoga aytmayman sira,
Ko'zlarim tinguncha qaytmayman sira,
Baxilga bog'imni sotmayman sira,
Kelaqol bahorim,
Gulgun bahorim...
Tashrifingdan nishona gul bo'lay o'zim,
Intizor qo'msagan dil bo'lay o'zim,
Sevinchim yondirsa, kul bo'lay o'zim,
Kelaqol bahorim,
Gulgun bahorim...
Dunyoning kengligin ko'rsat hammaga,
Rizqu ro'z tengligin ko'rsat hammaga,
Shodlik, quvonch ulash hamma-hammaga,
Kelaqol bahorim,
Gulgun bahorim...

SHABBODA

Shamol esadi g'ir-g'ir,
Parishon sochim silar.
Go'yo borliq sirlashib,
Tegramda olam kular.
Lek yuragim uyida,
Ismsiz bir dard yashar.
Tizginsiz xayollarim,
Shu dard bilan olishar.
Mayin-mayin sochimni,
Sho'x shabboda, tarab o't.
Quvonchlaring menga ber,
Vujudimga yoqqin o't.

Maftuna XOLOVA,
Samarqand viloyati,
Pastdarg'om tumanidagi
61 - o'rta maktab o'quvchisi.

Rustam OTAMUROD,
Alisher Navoiy nomidagi Respublika Nafis
san'at litseyi o'quvchisi

MAKTABIM

Hozircha men qizaloq,
Ertaklardan so'zlayman.
Ulg'aygach komil inson,
Bo'lishlikni ko'zlayman.
Shoirlikka ishtiyoq,
Menda tinmay ortadi.
Ana shu maqsad meni,
Maktab tomon tortadi.
Maktabimiz nomi ham,
Shoir «Usmon Nosir»dir.
Puxta bilim olishlik,
Ana shu nomga xoslikdir.

Kimyoxon YO'LDOSHEVA,
Namangan viloyati, Norin tumanidagi
44 - o'rta maktabning
8 - «B» sinf o'quvchisi.

BIR KULIB QO'Y

Atirgulning g'unchasi,
Nish uribdi, qarang-a.
Yaproqlari tovlanar,
Quyoshda turfa rangda.
Ustingga shudring tushib,
Muzlab qolmaysanmi-a?
Yuz ochib ulgurmasdan,
Yig'lab qolmaysanmi-a?
Garchi bahor kelsa-da,
Kunlar sovuqdir hali.
Shunday bo'lsa-da, menga,
Bir kulib qo'y-chi, qani.

Malika YO'LDOSHEVA,
Poytaxtdagi 97 - maktabning
5 - «B» sinf o'quvchisi.

«Assalom, bahor!»

Toshkent shahar, Yakkasaroy tumanidagi
118 - maktabning 5 - «A» sinf o'quvchisi
Dilrabo DO'STOBILOVA chizgan rasm.

RASM DARSIDA

O'qituvchi:

-O'ktam, chizgan rasming juda yaxshi chiqibdi. Lekin nima uchun
uylarning derazasi yo'q?

O'quvchi:

-Mana bu futbol o'ynayotgan bolalar to'p tepib,
sindirib qo'yishgan-da...

Hilola EGAMBERDIYEVA,
Toshkent shahar, A.Ikromov tumanidagi
312 - maktabning 7 - sinf o'quvchisi.

HAR EHTIMOLGA QARSHI

Kambag'al bir cholu kampirning boshpanasi yo'q ekan. Qish kunlari
chorasiz qolgan chol qordan uy yasabdi. Uning yoniga esa yana bir uy
yasab qo'yibdi. Bundan taajjurlangan kampir choldan so'rabdi:

-Hoy, chol, ikkita uyni nima qilamiz?

-Quyosh nurlari bu uyimizni eritib yuborsa, unisida yashaymiz,
javob beribdi chol.

Sevara TOSHBOLTAYEVA,
Farg'ona viloyati, Toshloq tumanidagi 21 - o'rta maktabning
8 - «A» sinf o'quvchisi.

SALOM, NAVBAHAR!

(Qatra)

Intiq kutganimiz bahoroy kirib keldi. Quyosh g'aflat uyqusidan uyg'ongandek,
ko'zlarini uqalab, borliqqa yanada iliqroq nur sochishga intiladi. Endigina
nish urayotgan daraxt kurtaklarini mehr bilan erkalaydi.

Nazarimda, kechagi xomush tabiatdan asar ham qolmagandek.

Hammaning dili shodlikka to'la. Hattoki qushlar ham samoda o'ynoqlab,

bahorning kelganidan shodlanayotgandek. Mayin shabboda kishiga

huzurbag'ishlaydi. U sochlarimni ohista silab, quloqlarimga allanimalar

deb shivirlaydi. Ammo uning so'zlariga sira tushunolmayman. Balki u

menga biror xushxabar aytmoqchidir, balki o'z yoriga yetolmagan

Sunbula haqida shivirlar, balki...

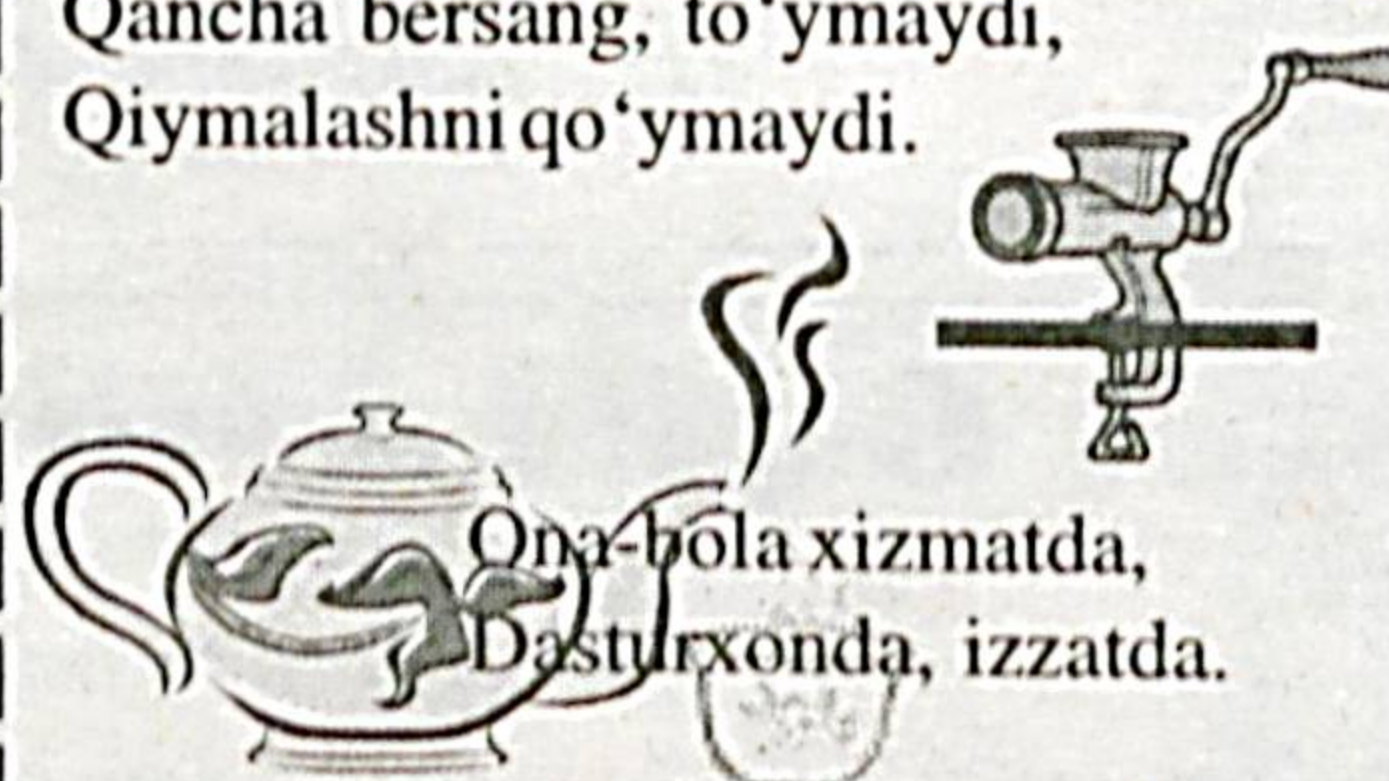
Tabiatdan zavqlanib, ko'zim quvnayapti. Negaki, barchamiz orziqib
kutgan bayramlari-yu shodliklarini olib navbahor keldi.

Fariza ZOKIROVA,

Navoiy shahridagi 15 - o'rta maktabning 7 - «A» sinf o'quvchisi.

TOPISHMOQLAR

Qancha bersang, to'ymaydi,
Qiymlashni qo'ymaydi.

Ona-bola xizmatda,
Dasturxonda, izzatda.

Umida DAVUROVA,
Samarqand viloyati, Narpay
tumanidagi 7 - o'rta maktabning
7 - «V» sinf o'quvchisi.

x x x

O'zi yam-yashil daraxt,
Mevasi dum-dumaloq.
Chaqib ko'rsangiz agar,
Chiqar undan totli yog'.

M.MO'MINOVA,
Andijon viloyati, Andijon
tumanidagi 42 - maktabning
5 - sinf o'quvchisi.

Ona yurt - oltin beshing
TONG
Yulduzi

O'zbekiston bolalari va
o'smirlarining gazetasi

Muassislar:

O'ZBEKISTON
MATBUOT VA
AXBOROT
AGENTLIGI,
O'ZBEKISTON
RESPUBLIKASI
XALQ TA'LIMI
VAZIRLIGI,
«KAMOLOT»
YOSHLAR IJTIMOY
HARAKATI,
«SOG'LOM AVLOD
UCHUN» XAYRIYA
JAMG'ARMASI

BOSH MUHARRIR:
Umida ABDUAZIMOVA
TAHRIR HAY'ATI:
Shuhrat AHMEDOV,
Jamoliddin FOZILOV,
Oynisa
MUSURMONOVA,
Qahramon
QURONBOYEV,
Feruza JALILOVA
(Bosh muharrir
o'rinbosari),
Po'lat MO'MIN,
Mukarrama
MURODOVA,
Tohir MULLABOYEV,
Ergashvoy SARIQOV.

Noshir «Ijod dunyosi»
nashriyot uyi.

Gazeta «Ijod dunyosi»
nashriyot uyi kompyuter
bo'limida terib
sahifalandi.
Hajmi A-3, 2 bosma
taboq.

«Sharq» nashriyot-
matbaa aksiyadorlik
kompaniyasida ofset
usulida bosildi.
Korxona manzili:
«Buyuk Turon»
ko'chasi, 41.
Buyurtma № T- 153
Gazetani
Ma'suda
IRISNAZAROVA
sahifaladi.
Navbatchi:
Jamila ERDONOVA

Ro'yxatdan o'tish
tartibi № 000137
Manzilibiz: 700129,
Toshkent shahri,
Navoiy ko'chasi,
30-uy.

Tel: 144-63-08
144-63-75